

Posudek školitele:

Václav Vondrovský, NEOLITICKÝ SÍDELNÍ AREÁL PRAHA-KRČ, SPOLEČENSKÁ ZAHRADA. ORGANIZACE PROSTORU SÍDELNÍHO AREÁLU S RONDELY A PROBLEMATIKA FORMATIVNÍCH PROCESŮ

Filosofická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Archeologický ústav, České Budějovice 2021.

Václav Vondrovský začínal svá vysokoškolská studia na ARU FF již jako bakalářský student. Měl jsem možnost jej dobře poznat, byl jsem jeho školitel ve všech stupních jeho studentské dráhy. Od počátku projevil výrazný zájem o období neolitu, kterému zůstal věrný až do obhajoby předložené dizertační práce. V průběhu obou nižších stupňů studia se soustředil na analýzu neolitického sídliště v Hrdlovce v severozápadních Čechách a postupně se stal hlavním analytikem zpracování jmenovaného sídliště. To lze doložit sérií mezinárodních článků a hlavně společnou, anglicky psanou monografií, která vyšla v roce 2019 a společné úsilí pěti spoluautorů korunovala. Vedle analytické práce na neolitickém materiálu projevoval Václav po celou dobu před zahájením doktorského studia výrazný zájem o obecnou metodologii archeologie, což se pozitivně projevilo v jeho schopnosti definovat vědecký problém a nalézt praktickou cestu k jeho řešení. Při psaní článků a při přípravě závěrečné monografie o sídlišti v Hrdlovce jsme s Václavem a s ostatními členy „neolitického“ týmu velmi intenzivně spolupracovali.

Během doktorandského studia publikoval Václav Vondrovský řadu prací, z nichž jednoznačně vyniká ta o orientaci dlouhých neolitických domů. Vznikla během autorova studijního pobytu v anglickém Durhamu, publikovaná byla v roce 2018 v *European Journal of Archaeology*. Za zmínku také stojí jeho drobnější, ale důležité přínosy ve spoluautorských kolektivech, například v rámci studie o neolitické keramice v makedonském Ochridu v časopise *Molecules*. Není také zcela obvyklé, aby jako navrhovatel získal spolu se spolunavrhovatelkou Michaelou Ptákovou prestižní grant GAČR ještě před ukončením jejich doktorského studia. To vše ilustruje skutečnost, že autor předložené dizertační práce je již respektovaným vědeckým pracovníkem s velkým potenciálem do budoucna.

Tématem předložené dizertační práce bylo zpracování sídliště v Praze-Krči v prostoru bývalé Společenské zahrady, předmětem analýzy pak terénní výzkum, který vedl Lubor Smejtek v roce 2001. Zde se naplno rozvinuly Václavovy analytické i syntetické schopnosti, které spočívají na znalosti archeologické metodologie, ale i na matematických vlohách, na schopnosti získat z dokumentace, artefaktů a ekofaktů reprezentativní data a ta využít k řešení přesně definovaných otázek. Kritické posouzení věcné stránky dizertačního spisu ponechám na laskavých oponentech. Sám uvedu celkový dojem, který na mě práce udělala. Jistý nadhled si mohu dovolit, protože Václav pracoval po dobu svého doktorského studia velmi samostatně a já měl dobrou možnost jeho pokrok vcelku objektivně pozorovat, aniž bych byl příliš do tématiky Společenské zahrady ponořen.

K problematice vlastní dizertační práce bych rád upozornil na několik bodů:

1. Velmi oceňuji metodologický přesah hutné kapitoly o tafonomii. Václav zde formuluje nový metodologický pohled na problematiku fragmentace artefaktů, především keramiky a její využití v dekódování dějů na sídlišti. V tomto se zařadil po bok těch nejlepších českých analytických prací, řešících sídlištní depozice a jejich roli v archeologické analytice a interpretacích.
2. Kapitola o rondelích má naopak širokých dopad v rámci archeologie neolitu celé střední Evropy. Ceremoniální a společenská stmelovací funkce rondelů v kombinaci s jejich prostorovou distribucí a ve vazbě na základní zemědělská sídliště dobře vystihuje chování členů neolitické společnosti v době jejich postupu prostorem střední Evropy.
3. Do třetice chci upozornit na problematiku chronologie, zejména na ty části práce, které kombinují radiokarbonové datování se stratigrafickou analýzou zkoumaných vzorků a sídlištních objektů. Autor tak vytváří modelové interpretační situace, které jistě budou hodny následování dalším bádáním.

Dizertace Václava Vondrovského odpovídá všem požadavkům na práce tohoto typu a v řadě aspektů požadavky ještě překračuje. V artefaktuální archeologii neolitu vytváří nový a vysoce posazený metodologický standard, jakým způsobem zpracovat neolitické sídliště. Rád z pozice školitele konstatuji, že předložená práce patří k té nejlepší tradici české archeologie pravěku. Velmi rád práci **doporučuji k obhajobě**.

Současně potvrzuji, že se jedná o ryze původní práci, která není plagiátem.

V Českých Budějovicích dne 1. 10. 2021

Doc. PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D